

زگیل و درمان آن

ترجمه: دکتر آناهیتا ده موبد شریف آبادی
دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

ایدز، درماتیت های آتوپیک، لنفوماها و دریافت کننده های داروهای تضعیف سیستم ایمنی مکرراً بروز می کنند. بعضی از انواع زگیل ها سریعاً به درمان های معمولی پاسخ می دهند در حالی که بقیه مقاوم میباشند. زگیل های ویروسی، تومورهای اولیه ای ناشی از عفونت ویروسی در کراتینوسیت ها میباشند. سلولها جهت تشکیل یک توده رشد میکنند اما توده محدود به اپیدرم باقی می ماند و در زگیل هیچ ریشه نفوذ یافته ای به درم وجود ندارد. انواع متفاوت زگیل ها شامل:

۱- زگیل Plantar: این نوع زگیل در نقاط تحت فشار مثل قسمت فوقانی استخوان های Metatarsal یا پاشنه ها ظاهر میشوند. پینه ای ضخیم و دردناک (در اثر فشار) تشکیل می شود. در اثر این زگیل پاها و کمر در حین راه رفتن تغییر حالت می دهند. فشار روی این نوع زگیل ها موجب بروز درد میشود اما فشار و نیشگون گرفتن میخچه Plantar دردناک نیست.

۲- زگیل Flat: زگیل های Flat، پاپول های اندکی برجسته با نوک تخت و پهن هستند که صورتی و قهوه ای روشن یا زرد روشن میباشند و در اندازه های ۰/۳ - ۰/۱ سانتی متر یافت میشوند، نواحی شایع بروز آنها پیشانی و اطراف دهان و پشت دست ها و نواحی تراشیدن و تیغ زدن مثل

زگیل ها نئوپلاسم های اپیدرمال بی خطری هستند. ویروس های مختلف سبب انواع متفاوت زگیل ها میشوند. زگیل ها به طور شایع در بچه ها و نوجوانان بروز می کنند، اما در هر سنی میتوانند ظاهر شوند. انواع متفاوت زگیل ها دارای دوره های بسیار مختلفی نسبت به یکدیگر میباشند. بسیاری از آنها به طور خود بخود در طی ماه ها و هفته ها بهبود پیدا می کنند و بقیه برای سالها یا حتی یک عمر می توانند باقی بمانند. زگیل ها به سادگی بوسیله لمس منتقل می شوند. بعید نیست که زگیل ها را نزدیک انتهای انگشتان پا مشاهده کنیم، اما زگیل ها در نقاط تروما و ضربه دیده و دست ها و در نواحی Periungual (تمام چین های بدن)، ناخن جویده شده و در سطوح کف پاها به طور شایعتری ظاهر میشوند.

👉 زگیل ها در بیشتر مبتلایان به ایدز، درماتیت های آتوپیک، لنفوماها و دریافت کننده های داروهای تضعیف سیستم ایمنی مکرراً بروز می کنند. 🗨

مشکلات ایمنی، شدت و مدت زگیل را تحت تاثیر قرار می دهند. زگیل ها در بیشتر مبتلایان به

مناطق از صورت در مردان و پائین ساق پا در خانم ها هستند که معمولاً به تعداد زیادی ظاهر می‌شوند. این نوع زگیل به درمان مقاوم است و به درمانهای طولانی نیاز دارد.

۳- زگیل Common: این نوع زگیل به صورت پاپولهای نرم و به رنگ پوست ظاهر میشود و دست‌ها شایعترین محل درگیر محسوب می‌گردد.

۴- زگیل Digitate یا Filiform: این تومورها به رنگ پوست و شبیه انگشت میباشند که در اطراف دهان و چشم‌ها دیده میشوند.

۵- زگیل ژنیتال

۶- زگیل‌های زیر- و اطراف ناخن - (Subungual - and Periungual): این نوع زگیل‌ها نسبت به سایر زگیل‌ها به روشهای درمانی جراحی و شیمیائی بسیار مقاومتر میباشند. البته انگشتان دست‌ها و پاها خود مناطق محدود کننده‌ای برای گسترش زگیل‌ها هستند.

اولین روش درمانی در زگیل‌ها، استفاده از کراتولیتیک‌ها مثل اسید سالیسیلیک یا ترکیب اسید سالیسیلیک، اسید لاکتیک و ... است.

درمان زگیل‌ها:

دو نکته بسیار مهم در درمان زگیل‌ها وجود دارد که بیماران نیز باید از آنها آگاه باشند. ۱- برای یافتن درمان مناسب زگیل‌ها گاه احتیاج داریم تا چند نوع درمان متفاوت را امتحان کنیم. ۲- اکثر اوقات زگیل‌ها به درمانهای طولانی مدت نیاز دارند.

۱- استفاده از کراتولیتیک‌ها: اولین روش درمانی در زگیل‌ها استفاده از کراتولیتیک‌ها مثل اسید سالیسیلیک یا ترکیب اسید سالیسیلیک و اسید لاکتیک و ... می‌باشد که بخصوص در درمان زگیل‌های Plantar و زگیلهای اطراف ناخن بسیار مفید است. درمان غیر اسکار دهنده و نسبتاً موثری میباشد اما این روش به مصرف یکبار در روز فرآورده برای چند هفته نیاز دارد.

هنگامیکه سایر روش‌های درمان زگیل شکست می‌خورند، کرم ۵٪ فلورو اوراسیل بخصوص در نوع Flat آنها بسیار مؤثر است. این کرم ۱ تا ۲ بار در روز برای ۳ تا ۵ هفته باید مصرف گردد.

زگیل را ابتدا با یک تیغه یا سنگ پایا کاغذ سمباده تراشیده می‌سایند سپس منطقه مبتلا را به منظور هیدراته شدن سطح کراتین، در معرض آب گرم قرار می‌دهند. این عمل نفوذ دارو را تسهیل میکند. بعداً یک قطره از محلول را با استفاده از اپلیکاتور بر روی محل مورد نظر قرار می‌دهیم و اجازه می‌دهیم تا خشک شود. البته محلول را میتوان در حد نیاز برای پوشاندن تمام سطح زگیل استفاده نمود. اگر زگیل درمان شده با یک تکه پارچه پوشانده شود نفوذ دارو بیشتر می‌گردد اما گاه التهاب و سوزش متعاقب مسدود سازی با پارچه ایجاد می‌شود. فاصله زمانی بین کاربرد محلولها الزامی است، بنابراین بیمار باید این فرآورده‌ها را هر شب هنگام خواب و برای چندین شب استفاده کند.

درچند روز بعد کراتین سفید ونرمی تشکیل می‌شود که باید با یک تیغه یا یک ساینده مثل کاغذ سمباده و یا سنگ پاسبانیده شود .

از مشمع های اسید سالیسیلیک ۴۰ در صد بخصوص در درمان زگیل های گسترده استفاده می‌نمائیم . به این صورت که مشمع ها به اندازه زگیل بریده میشوند و سطح چسبنده آنها بر روی زگیل قرار می‌گیرد و با پارچه ای محکم نگه داشته میشوند. مشمع ها بعد از ۴۸-۲۴ ساعت برداشته میشوند و کراتین سفید نرم مطابق روش قبل کاهش داده میشود و مشمع دیگری به کار برده میشود . این روش چند هفته باید استفاده شود، اما از خمیر اسید سالیسیلیک و اسیدلاکتیک موثرتر است و اثرات تحریک کنندگی کمتری نیز دارد .

استفاده از پارچه های مسدود کننده (به خاطر اثرات حفاظتی شان) بخصوص در بچه ها با ارزش می‌باشد.

۲- قطع یا Blunt : این روش مشابه جراحی است که درمانی سریع و موثر و معمولاً غیر اسکار دهنده است.

۳- درمان شیمیائی : اخیراً دسته‌ای از اسیدها در درمان زگیل‌ها به طور موفقیت آمیزی به کار رفته‌اند. این تکنیک گاهگاهی در درمان زگیلهای مقاوم و عود کننده استفاده میشود و بعضی اوقات نیز به عنوان درمان اولیه به کار می‌رود ، که مشابه درمان باکراتولیتیک ها ، احتیاج به کاربردهای مکرر دارد .

اسیدتری کلرواستیک یکی از مهمترین مواد مصرفی در این روش محسوب میشود . در این روش پینه های اضافی تراشیده میشوند و مناطق اطراف با ازلین محافظت میشوند

سسپس اسیدبا کمک یک اپلیکاتور بر روی ضایعات و زگیل ها قرار میگیرد . این روش هر ۷ تا ۱۰ روز یکبار تکرار میشود .

۴- فرمالین : امروزه از این دارو بندرت استفاده میشود ، اما برای موارد مقاوم میتواند موثر باشد . زگیل ها و سایر مناطق درگیر هر روز ۳۰ دقیقه در محلول فرمالین ۴٪ قرار میگیرند و بافت های محکم باید قبل از کاربرد بعدی تراشیده شوند . خطر بروز حساسیت القا شده با فرمالین در این روش دیده میشود .

۵- Cryosurgery : جراحی به کمک سرما .

۶- ایمونوتراپی تماسی : این دو روش در درمان زگیل های مقاوم بسیار موثر هستند .

۷- بلئومایسین سولفات داخل ضایعه‌ای : این روش هنگامیکه سایر درمانها شکست می‌خورند در نظر گرفته میشود .

۸- پودوفیلین : در درمان زگیل ها بخصوص نوع ژنیتال آنها به کار میرود .

۹- ترتینوئین : این دارو در غلظت های ۰/۰۲۵ یا ۰/۰۵ و یا ۰/۱ در صد در هنگام خواب روی زگیل ها بویژه بویژه زگیل های Flat استفاده میشوند و تقریباً حدود ۲ ماه باید مصرف شوند. ۱۰- کرم ۵- فلوروآوراسیل : هنگامیکه سایر روش ها شکست می‌خورند کرم ۵٪ این دارو در درمان زگیل ها بخصوص نوع Flat آنها بسیار موثر است . این کرم ۱ تا ۲ بار در روز برای ۳ تا ۵ هفته باید مصرف گردد .

منبع:

Habif T . P . ClinicaI Dermatology 2 nd. ed . 1012 - 15 . 1990